

Universitat Autònoma de Barcelona

Llicenciatura en Medicina - Facultat de Medicina

Pla d'Estudis: [509 – Llicenciat/ada en Medicina](#)

Assignatura: [29130 – Medicina i Cirurgia IV](#)

Itinerari de l'assignatura: [Cinquè curs. Segon Semestre](#)

Curs acadèmic: [2010 – 2011](#)

Crèdits: [12](#)

Departament de Cirurgia i Departament de Medicina
Universitat Autònoma de Barcelona

SUMARI

PÀG.

OBJECTIUS.....	3
CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS	3
RECURSOS DOCENTS	3
PRINCIPALS ASPECTES D'AVALUACIÓ	3
CARREGA DE TREBALL.....	3
CONTINGUT DEL PROGRAMA	3
PROGRAMA DE NEFROLOGIA I UROLOGIA.....	10

MEDICINA I CIRURGIA IV

CRÈDITS TOTALS: 12 (6 + 6)

CLASSES TEÒRIQUES: 50

SEMINARIS: 21

PRÀCTIQUES: PRÀCTICA CLÍNICA

1. OBJECTIUS (Coneixements i habilitats a assolir)

Generals

Donar al estudiant un coneixement general de les infeccions causades pels microorganismes mes freqüents i de les problemàtiques infeccioses mes importants. Capacitar-lo per identificar els símptomes i signes de les malalties infeccioses, en l'estratègia diagnòstica general, i en el maneig dels antibiòtics més comuns.

Objectius de les classes teòriques

Donar coneixements específics sobre els principals grups de antibiòtics, antiparasitaris i antivirals.

Donar coneixements específics sobre la etiologia, clínica, procediments diagnòstics, tractament i pronòstics de les malalties infeccioses.

Objectius dels seminaris.

Familiaritzar-lo amb l'estratègia diagnòstica, maneig adequat de les exploracions complementaries, i tractament antibiòtic de les infeccions dels principals aparelles o sistemes. Familiaritzar-lo amb la problemàtica mes freqüent de la síndrome de immunodeficiència adquirida. Aprofundir els coneixements adquirits a microbiologia sobre presa de mostres i principals mètodes diagnòstics microbiològics.

2. CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS

Coneixements generals sobre fisiologia, microbiologia i propedèutica clínica.

3. RECURSOS DOCENTS

Classes teòriques

Exposició sistematitzada dels temes incloent material iconogràfic abundant i estimulant la discussió de la matèria.

Seminaris

Presentació de casos clínics o temàtiques concretes sobre aspectes microbiològics pràctics.

Pràctiques.

Incorporació als equips assistencials i a àrees específiques de malalties infeccioses (consultes externes de malalties infeccioses i hospital de dia de Sida).

4. PRINCIPALS ASPECTES D'AVALUACIÓ

Es valoraran sobre tot els aspectes de capacitació general i els coneixements específics sobre les infeccions causades pels microorganismes més freqüents. Els coneixements sobre les dades clíniques, exploracions complementaries, criteris diagnòstics i els factors pronòstics es consideraran de major importància que els coneixements sobre aspectes terapèutics específics.

5. CARREGA DE TREBALL

Es Considera que l'estudiant necessitarà 1, 5 hores d'estudi per classe teòrica impartida.

6. CONTINGUT DEL PROGRAMA.

6.1 Classes teòriques

1.- Principis generals de la terapèutica antimicrobiana. Antibacterians.

1.1. Classificació.

1.2. Mecanisme d'acció i espectre antibacterià dels : betalactàmics: penicil·lines,

cefalosporines, carbapenèmics; aminoglicòsids; macròlids; quinolones; glicopèptids; rifamicines; sulfamides; tetraciclines; altres

1.3. Sensibilitat antibiòtica

1.4. Farmacocinètica

1.5. Resistències i efectes secundaris

1.6. Us d' antibiòtics.

2.-Diagnòstic microbiològic de les malalties infeccioses.

2.1. Presa i transport de mostres.

2.2. Tècniques de diagnòstic directa: examen microscòpic, cultiu, detecció d'antígens, tècniques d'amplificació.

2.3. Tècniques de diagnòstic indirecta: detecció d'anticossos específics (serologia). Valoració de la immunitat cel·lular: intradermoreaccions.

3.- La síndrome febril.

3.1. Regulació de la temperatura i patogènia de la febre.

3.2. Enfoc clínic del malalt amb febre.

3.3. Febre de curta durada.

3.4. Febre d' origen desconegut (FOD).

3.4.1. Definició

3.4.2. Etiologia

3.4.3. Avaluació i metodologia diagnòstica.

4.- Infeccions estafilocòcciques

4.1. Estafilococs.

4.1.1. Classificació i principals característiques microbiològiques

4.1.2. Epidemiologia.

4.2. Infecció per *S.aureus*.

4.2.1. Clínica: Infeccions de la pell i parts toves.

4.2.2. Infeccions localitzades amb "rash" cutani.

4.2.3. Sepsis i endocarditis.

4.2.4. Infeccions pleuropulmonars.

4.2.5. Infeccions osteoarticulars.

4.2.6. Pericarditis.

4.2.7. Meningitis.

4.2.8. Diagnòstic

4.2.9. Tractament.

4.3. Infecció per *S.epidermidis* i altres estafilococs coagulasa-negatius.

4.3.1. Clínica: Infeccions associades a cossos estranys: catèters, pròtesis vasculars i articulars, sondes, empelts vasculars, derivacions de LCR, marcapassos.

4.3.2. Bacterièmia nosocomial i en els malalts immunodeprimits.

4.3.3. Diagnòstic.

4.3.4. Tractament.

5.- Infeccions Estreptocòcciques I

5.1. Classificació dels estreptococs.

5.1.1. Principals característiques microbiològiques dels estreptococs.

5.2. Infeccions per *S.pyogenes*.

5.2.1. Epidemiologia

5.2.2. Patogènia.

5.2.3. Clínica: faringitis estreptocòccica, escarlatina, pioderma, erisipela, cel·lulitis, fascitis necrotitzant, miositis, limfangitis, síndrome del shock tòxic estreptocòccic, bacterièmia.

5.2.4. Febre reumàtica i glomerulonefritis.

5.2.5. Diagnòstic.

5.2.6. Tractament.

5.3. Infeccions per *S.agalactiae*.

- 5.3.1. Epidemiologia
- 5.3.2. Patogènia.
- 5.3.3. Clínica: infeccions perinatals, infeccions del adult. Diagnòstic. Tractament.
- 5.4 Infeccions per Estreptococs del grup *viridans*.
 - 5.4.1. Microbiologia.
 - 5.4.2. Epidemiologia.
 - 5.4.3. Clínica: Endocarditis. Infeccions en el pacient neutropènic.
 - 5.4.4. Terapèutica específica.
 - 5.4.5. Pronòstic i prevenció.

6.- Infeccions estreptocòcciques II

- 6.1. Infeccions pneumocòcciques.
 - 6.1.1. Epidemiologia
 - 6.1.2. Manifestacions clíniques: Infeccions respiratòries (pneumònies, sinusitis, otitis mitja) i extrarrespiratòries (meningitis, artritis, peritonitis, bacterièmies).
 - 6.1.3. Diagnòstic.
 - 6.1.4 Tractament.
 - 6.1.5 Prevenció.
- 6.2 . Infeccions per enterococs.
 - 6.2.1 Epidemiologia.
 - 6.2.2 Clínica: infeccions urinàries, infeccions intrabdominals i pèlviques, bacterièmies i endocarditis, infeccions postquirúrgiques.
 - 6.2.3 Diagnòstic.
 - 6.2.4 Tractament.

7.- Infecció per Neisseries

- 7.1. Infecció meningocòccica.
 - 7.1.1. Etiologia. Principals característiques microbiològiques de *Neisseria meningitidis*. Importància dels diferents serogrupos
 - 7.1.2. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanisme de transmissió. Estat de portador. Incidència de la infecció.
 - 7.1.3. Patogènia i Anatomia Patològica. Reaccions immunològiques derivades de la malaltia. Principals alteracions anatomopatològiques observades en els teixits malalts.
 - 7.1.4. Manifestacions clíniques de les diferents formes de la malaltia meningocòccica . Principals dades de laboratori .
 - 7.1.5. Complicacions i pronòstic de la malaltia.
 - 7.1.6. Diagnòstic diferencial.
 - 7.1.7. Tractament i prevenció de la malaltia.
- 7.2. Infecció gonocòccica disseminada
 - 7.2.1. Etiologia. Principals característiques microbiològiques de *Neisseria gonorrhoeae*
 - 7.2.2. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanismes de transmissió.
 - 7.2.3. Manifestacions clíniques de la malaltia disseminada
 - 7.2.4. Diagnòstic de laboratori
 - 7.2.5. Tractament antimicrobià de la forma disseminada en les seves diferents variants.

8.- Infeccions per bacils gram negatius

- 8.1. Definició i concepte de sèpsia. Diferències amb bacterièmia.
 - 8.1.1. Etiologia de la sèpsia per bacils gram negatius. Diferències entre la infecció comunitària i la intrahospitalària
 - 8.1.2. Epidemiologia general. Incidència de la bacterièmia. Focus d'origen mes importants de sèpsia per a bacils gram negatius.
 - 8.1.3. Fisiopatologia del shock sèptic. Factors dependents del germen. Factors dependents del hoste.
 - 8.1.4. Manifestacions clíniques del shock sèptic. Complicacions mes importants.
 - 8.1.5. Dades de laboratori en el shock sèptic.

8.1.6. Diagnòstic diferencial i pronòstic.

8.1.7. Tractament. Mesures generals. Tractament antibiòtic. Opcions terapèutiques de futur.

9.- Infeccions per *Salmonella* spp., *Shigella* spp i *Campylobacter* spp

9.1. Infeccions per *Salmonella* spp. Classificació i taxonomia. Principals característiques microbiològiques.

9.1.1. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanismes de transmissió. Incidència de la infecció.

9.1.2. Salmonellas entèriques. Característiques clíniques. Febre tifoidea. Diagnòstic de laboratori.

Concepte de portador. Profilaxis de la infecció.

9.1.3. Tractament antimicrobià de les salmonel·losis. Situació actual de les resistències.

9.2 Infeccions per *Shigella* spp. Característiques microbiològiques mes importants. Patogenicitat

9.2.1. Epidemiologia. Fons de la infecció. Incidència de la malaltia. Mecanismes de transmissió.

9.2.2. Característiques clíniques. Diagnòstic de laboratori. Tractament

9.3. Infeccions per *Campylobacter* spp. Característiques microbiològiques mes importants.

9.3.1. Epidemiologia. Fons de infecció. Incidència de la malaltia. Mecanismes de transmissió.

9.3.2. Mecanismes de patogenicitat. Característiques clíniques. Diagnòstic de laboratori.

9.3.3. Tractament antimicrobià. Pronòstic.

10.- Infeccions per *Brucella* spp, *Pasteurella* spp i *Yersinia* spp

10.1. Infeccions per *Brucella* spp.

10.1.1. Característiques microbiològiques mes importants.

10.1.2. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanismes de transmissió. Incidència de la malaltia

10.1.3. Manifestacions clíniques. Complicacions. Diagnòstic de laboratori

10.1.4. Tractament. Prevenció.

10.2. Infeccions per *Pasteurella* spp.

10.2.1. Característiques microbiològiques mes importants.

10.2.2. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanismes de transmissió.

10.2.3. Manifestacions clíniques. Diagnòstic de laboratori.

10.2.4. Tractament. Prevenció.

10.3. Infeccions per *Yersinia* spp.

10.3.1. Infecció per *Yersinia pestis*. Història de la malaltia. Característiques microbiològiques del gènere *Yersinia*.

10.3.2. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanismes de transmissió

10.3.3. Manifestacions clíniques. Diagnòstic de la malaltia. Tractament i prevenció.

10.3.4. *Yersinia enterocolitica* i *Yersinia pseudotuberculosis*.

10.3.5. Epidemiologia. Fons de infecció i mecanismes de transmissió

10.3.6. Manifestacions clíniques. Diagnòstic de la malaltia.

10.3.7. Tractament i prevenció.

11.- Infeccions per grans bacteries (Actinomicosi i Nocardiosis). Infeccions per espiroquetes

(Leptospirosi, Borreliosis i Lyme)

11.1. Actinomicosis. Etiologia. Característiques microbiològiques principals de la bactèria.

11.1.1. Patogènia i Anatomia Patològica

11.1.2. Formes clíniques mes importants de la malaltia: cervicofacial, toràcica, abdominal, pèlvica i del sistema nerviós central.

11.1.3. Tractament antimicrobià

11.2. Nocardiosis. Etiologia. Característiques microbiològiques principals de la bactèria.

11.2.1. Patogènia i Anatomia patològica

11.2.2. Manifestacions clíniques

- 11.2.3. Pronòstic i tractament antimicrobià.
- 11.3. Leptospirosi. Etiologia i principals característiques microbiològiques
 - 11.3.1. Epidemiologia. Fons de infecció. Factors de risc
 - 11.3.2. Patogènia i Anatomia Patològica.
 - 11.3.3. Manifestacions clíniques. Diagnòstic de laboratori.
 - 11.3.4. Tractament i prevenció.
- 11.4. Borreliosi. Etiologia i principals característiques microbiològiques.
 - 11.4.1. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanismes de transmissió.
 - 11.4.2. Fisiopatologia i Anatomia Patològica.
 - 11.4.3. Manifestacions clíniques. Diagnòstic de laboratori.
 - 11.4.4. Tractament i prevenció.
- 11.5. Malaltia de Lyme. Etiologia i principals característiques microbiològiques.
 - 11.5.1. Epidemiologia. Fons de infecció. Mecanismes de transmissió.
 - 11.5.2. Patogènia.
 - 11.5.3. Manifestacions clíniques. Diagnòstic de laboratori.
 - 11.5.4. Tractament i prevenció.

12.- Infeccions per bacteris anaerobis

- 12.1. Concepte, classificació i distribució
 - 12.1.1. Patogènia. Característiques principals de les infeccions produïdes per bacteris anaerobis.
 - 12.1.2. Diagnòstic de laboratori. Condicions de recollida i transport de les mostres a estudiar.
 - 12.1.3. Tipus de infeccions i característiques clíniques. Sistema nerviós central, orals, respiratòries altes, respiratòries baixes, abdominal, perirrectals, tracta genital de la dona, teixits tous, colitis pseudomembranosa.
 - 12.1.4. Característiques generals del tractament. Revisió de les diferents modalitats de tractament antibiòtic.

13. Tètanus i Botulisme

- 13.1. Tètanus
 - 13.1.1. Concepte. Etiologia. Epidemiologia i fisiopatologia
 - 13.1.2. Clínica. Forma localitzada i generalitzada. Classificació per graus
 - 13.1.3. Diagnòstic i pronòstic. Tractament etiològic, fisiopatològic i simptomàtic
 - 13.1.4. Profilaxis activa i passiva
- 13.2. Botulisme
 - 13.2.1. Etiologia i epidemiologia i fisiopatologia
 - 13.2.2. Quadres clínics: botulisme de les ferides, del lactant i intoxicació alimentària
 - 13.2.3. Diagnòstic i diagnòstic diferencial, tractament i profilaxi.

14. Rickettsiosis

- 14.1. Etiologia i classificació general. Patogènia i diagnòstic de laboratori
- 14.2. Febre botonosa. Epidemiologia. Clínica. Diagnòstic i diagnòstic diferencial. Tractament. Febre de les muntanyes rocoses.
- 14.3. Verola rickettsiàtica, tifus exantemàtic epidèmic, malaltia de Brill. Tifus endèmic. Tifus dels matolls
- 14.4. Febre Q. Epidemiologia. Patogènia. Clínica. Tractament

15. Infeccions per virus. Grip i virasis respiratòries

- 15.1. Classificació i propietats biològiques dels virus gripals.
- 15.2. Patogènia. Determinants de patogenitat.
- 15.4. Epidemiologia.
- 15.5. Clínica.
- 15.6. Grups de risc. Complicacions.
- 15.7. Vacuna. Indicacions.
- 15.8. Tractament i quimioprofilaxis
- 15.9. Virasis respiratòries: etiologia, epidemiologia, clínica, diagnòstic i diagnòstic diferencial.

Tractament.

15.10. Profilaxi.

16. Infeccions per virus herpes

16.1. Classificació.

16.2. Virus citomegàlic

16.2.1 Etiologia. Patogènia, epidemiologia. Infeccions congènites, perinatals, en adults sans, en el Sida i en els transplantaments.

16.2.2. Diagnòstic. Tractament i profilaxis

16.3. Virus d'Epstein-Barr.

16.3.1. Etiologia Epidemiologia. Patogènia.

16.3.2. Síndrome mononucleosica

16.3.3. Diagnòstic clínic i de laboratori.

16.4. Visió de la teràpia antivírica no antiretroviral

17. Infeccions per protozous I.

17.1. Classificació de les principals malalties causades per protozous.

17.2. Leishmaniosi (kala-azar). Etiologia. Cicle biològic. Epidemiologia

17.3. Clínica : kala-azar. El paper del Sida. Leishmaniosi cutània. Tractament i profilaxis

17.4. Toxoplasmosis. Etiologia. Epidemiologia i patogènia

17.5. Toxoplasmosis en immunocompetents i immunodeficients.

17.6. Diagnòstic. Tractament i prevenció

18.- Infeccions per protozous II

18.1 Amebiasis.

18.1.1. Característiques microbiològiques principals de *Entamoeba histolytica*.

18.1.2. Cicle biològic i epidemiologia.

18.1.3. Patogènia

18.1.4. Amebiasi intestinal i extraintestinal

18.1.5. Diagnòstic.

18.1.6. Tractament

18.2. Paludisme.

18.2.1. Característiques microbiològiques principals de *Plasmodium* spp.

18.2.2. Epidemiologia i cicle biològic

18.2.3. Patogènia.

18.2.4. Clínica general del paludisme. Característiques clíniques diferencials de les infeccions causades per *P. Falciparum*, *malariae*, *vivax* i *ovale*.

18.2.5 Complicacions del paludisme. Malària cerebral. Insuficiència renal. Edema pulmonar.

Anèmia.

18.2.6 Diagnòstic microbiològic.

18.2.7 Tractament i resistència antipalúdica.

18.3 Altres malalties causades per protozous.

18. Infecció per helmints.

18.1. Cestodosi intestinal. Teniasis per *taenia saginata*, *taenia solium* (cisticercosis) i altres. Clínica y diagnòstic.

18.2. Cestodosi larvàries. Equinococosis (quist hidatídic). Clínica y diagnòstic

18.3. Nematodes intestinals (ascaris, oxiurus i altres) i tissulars (triquinosis, filiaris i altres)

18.3. Visió global de la teràpia antihelmíntica

19. Micosis sistèmiques causades per fongs oportunistes.

19.1. Classificació i característiques microbiològiques principals dels fongs causant d'infeccions oportunistes.

19.2. Candidiasi.

19.2.2. Patogènia.

19.2.3 Clínica. Descripció dels principals quadres de infecció candidiasica per aparells. Candidemia i candidiasi disseminada.

- 19.2.3 Diagnòstic.
- 19.3. Criptococosi.
 - 19.3.1 Epidemiologia i Patogènia.
 - 19.3.2 Clínica: Infecció pulmonar i meningoencefalitis..
 - 19.3.3 Diagnòstic Tècniques d'imatge i microbiològiques.
- 19.4. Aspergil·losi.
 - 19.4.1 Epidemiologia. Patogènia.
 - 19.4.2 Clínica. Aspergil·losis crònica necrotitzant i aspergil·losis invasiva. Aspergiloma. Altres formes clíniques d'aspergil·losi invasiva
 - 19.4.3 Diagnòstic. Colonització i infecció. Tècniques d'imatge i microbiològiques.
- 19.5. Mucormicosi. Etiologia. Epidemiologia. Patogènia. Simptomatologia clínica. Diagnòstic.
- 19.6. Altres micosis sistèmiques d'interés clínic.
- 19.7. Visió global de la teràpia antifúngica

20. Sida.

- 20.1 Etiologia.
- 20.2 Història natural de la infecció.
- 20.3 Mecanismes de transmissió.
- 20.4 Epidemiologia.

21. Sida. Clínica.

- 21.1. Manifestacions clíniques atribuïbles al VIH.
- 21.2. Infeccions oportunistes: pulmonars, gastrointestinals, neurològiques.
- 21.3. Neoplàsies associades.

22. Sida. Diagnòstic, tractament, profilaxis primària i prevenció.

- 22.1 Diagnòstic de la infecció pel VIH.
- 22.2 Tractament antiretroviral: Inhibidors de la transcriptasa inversa anàlegs de nucleòsids, Inhibidors de la transcriptasa inversa no anàlegs de nucleòsids, Inhibidors de les proteases.
- 22.3 Tractament de las infeccions oportunistes associades a la infecció pel VIH
- 22.4 Profilaxis primària
- 22.5 Prevenció de la infecció pel VIH

23. Infecció en el pacient immunodeprimit no VIH.

- 23.1 Classificació dels estats de immunosupressio.
- 23.2 Infeccions i alteracions dels mecanismes de defensa locals : etiologia, clínica i Enfoc terapèutic
- 23.3. Infeccions i alteracions dels granulòcits neutròfils. Etiologia, clínica i Enfoc terapèutic
- 23.4 Infeccions i alteracions dels complement : etiologia, clínica i Enfoc terapèutic
- 23.5 Infeccions i alteracions de la melsa : etiologia, clínica i Enfoc terapèutic
- 23.6 Infeccions i estats disgammaglobulinèmics: etiologia i Enfoc terapèutic
- 23.7 Infeccions en el malalt trasplantat. Conceptes generals.

24. Infecció d'adquisició intrahospitalària.

- 24.1. Concepte de infecció nosocomial. Morbilitat, mortalitat i cost econòmic: importància del problema.
- 24.2 Principals tipus d' infecció nosocomial. Infecció urinària. Infecció de ferida quirúrgica. Infecció respiratòria. Bacterièmia relacionada amb l' ús de catèters. Generalitats terapèutiques i mesures preventives.
- 24.3 Brots. Definició del brot. Investigació epidemiològica. Definició de cas. Identificació i descripció dels casos inicials. Epidemiologia descriptiva: persona, lloc, temps. Enquesta epidemiològica.
- 24.4 Sistemes de vigilància epidemiològica. Mètodes de recerca de casos (*case-finding*). Estudis de prevalença. Estudis d' incidència. Vigilància per objectius.

6.2. Seminaris.

- 1. Microbiologia: sepsis, bacterièmia y fungèmia. Tècnica de l'hemocultiu. Valoració microbiològica dels catèters. Detecció d'antígens i tècniques d'amplificació a sang.

2. Infecció respiratòria: Casos clínics.
3. Infecció respiratòria. Aspectes microbiològics. Pressa de mostres: mostres protegides i no protegides. Examen directa. Cultiu. Detecció d'antígens. Serologia. Tècniques d'amplificació.
4. Infecció abdominal: gastroenteritis. Casos clínics.
5. Infecció abdominal: gastroenteritis. Aspectes microbiològics. Pressa de mostres. Examen directa. Cultiu. Detecció d'antígens. Protocol microbiològic del estudi de les enteritis. Diagnòstic microbiològic de les helmintiasis intestinals.
6. Infecció urinària i de transmissió sexual. Casos clínics.
7. Infecció urinària i de transmissió sexual. Aspectes microbiològics. Pressa de mostres. Examen directa. Cultiu. Detecció d'antígens. Serologia. Tècniques d'amplificació
8. Infeccions del sistema nerviós central. Casos clínics.
9. Infeccions del sistema nerviós central. Aspectes microbiològics. Pressa de mostres. Examen directa. Cultiu. Detecció d'antigen. Proves d'amplificació. Proves serològiques.
10. Infeccions piògenes i necrotitzants. Casos clínics
11. Infeccions piògenes i necrotitzants. Aspectes microbiològics. Pressa de mostres, examen directa, cultiu. Osteomielitis i artritis: presa de mostres i cultiu. Infeccions per anaerobis: presa de mostres, examen directe, cultiu.
12. Sida. Casos Clínics.
13. Sida i Hepatitis. Aspectes microbiològics. Sida : serologia i tècniques d'amplificació d'àcids nucleics. Hepatitis : principals marcadors serològics pel diagnòstic de les hepatitis. Tècniques d'amplificació.

6.3 Practiques.

1. Integració dels alumnes amb els equips clínics de la planta d'hospitalització i/o interconsulta de malalties infeccioses
2. Assistència i pas de visita a les Consultes Externes de Malalties Infeccioses.
3. Pas de visita a l'hospital de Dia de Sida

PROGRAMA DE NEFROLOGIA I UROLOGIA

CLASSES TEÒRIQUES: 26

SEMINARIS: 8

PRÀCTIQUES: PRÀCTICA CLÍNICA

Classes teòriques:

1. Insuficiència renal crònica I.

Concepte. Etiologia. Mecanismes generals de progressió.

Fisiopatologia dels trastorns urèmics: sobre sistemes de regulació humoral, càlci i os, i altres sistemes.

2. Insuficiència renal crònica II.

Clínica per sistemes. Semiologia renal, cardiocirculatòria, neurològica, osteoarticular, digestiva, hematològica, i immunològica. Manifestacions urgents.

Prevenició secundària: influències sobre la progressió.

Tractament conservador de les manifestacions urèmiques.

3. Insuficiència renal aguda

Tipus de insuficiència renal aguda.

Necrosi tubular aguda: fisiopatologia, fases. Causes. Clínica. Factors pronòstics. Tractament i evolució de la necrosi tubular aguda.

Criteris de tractament urgent substitutiu.

4. Tractaments substitutius de la insuficiència renal aguda i crònica.

Diàlisi. Concepte i principis físics. Circuit extracorpori, fístula, tipus de membranes i de líquids.

Diàlisi Peritoneal. Principis.

Diàlisi peritoneal contínua.

Trasplantament renal. Compatibilitat i immunosupressió. Programes de Diàlisi i

Trasplantament. Resultats dels Programes a Catalunya. Llistes d'espera i donació.

5. *Glomerulonefritis I.*

Fisiopatologia i mecanismes de lesió glomerular d'origen immune. Classificació de les GNF. GNF amb S. Nefròtica: canvis mínims, membranosa, segmentaria i focal: Terminologies equivalents. Lesió, causes, evolució i tractament de cada una d'elles.

6. *Glomerulonefritis II.*

Glomerulonefritis proliferativa endocapil·lar.

Glomerulonefritis extracapil·lar.

Glomerulonefritis mesangial IgA. Glomerulonefritis mesangiocapil·lar: Terminologies equivalents. Lesió, causes, evolució i tractament de cada una d'elles.

7. *Nefropaties vasculares.*

Obstrucció artèria renal.

Trombosis venoses renals aguda i crònica.

El ronyó de la HTA: nefroangioscleròsi. Hipertensió maligna.

Malaltia trombo-embòlica renal.

Importància de les malalties vasculares en la prevalença d'insuficiència renal crònica.

8. *Nefropaties intersticials.*

Concepte. Nefritis intersticial aguda. Causes. Nefritis intersticial crònica.

Pielonefritis aguda: clínica, tractament. Pielonefritis crònica. Importància de la infecció urinària simple i complicada en les pielonefritis.

Nefropatia per analgèsics: clínica i importància en la prevenció de la insuficiència renal crònica.

9. *Nefropaties secundàries a malalties sistèmiques autoimmunes.*

Nefropatia lúpica. Importància. Clínica. Formes lesionals. Tractament i pronòstics.

Vasculitis sistèmiques amb afectació renal. PAN microscòpica i microscòpica. Malaltia de Wegener. Esclerodèrmia i ronyó. Característiques clíniques i tractaments.

10. *Nefropatia diabètica.*

Importància sanitària. Lesió glomerular. Clínica. Fases. Mecanismes fisiopatològics i de progressió. Diagnòstic pre-clínic i tractament.

Altres nefropaties en els diabètics.

11. *Altres nefropaties secundàries.*

Amiloïdosi.

El ronyó del mieloma.

Nefropaties fibril·lars.

Síndrome hemolítica-urèmica.

Altres malalties glomerulars: Crioglobulinèmia. Goodpasture. Schönlein Henoch.

12. *Malalties renals genètiques i hereditàries.*

Poliquistosi renal. Clínica. Diagnòstic. Mecanismes de cystogènesi i bases genètiques.

Diagnòstic diferencial amb les altres malalties quístiques.

Malaltia d'Alport. M de les membranes primes.

Concepte general de tubulopatia. Classificació de les tubulopaties.

Síndrome de Fanconi.

13. *Obstrucció urinària.*

Nefropatia obstructiva. Etiologia. Patogènia. Diagnòstic. Diagnòstic diferencial. Pronòstic.

Orientacions terapèutiques.

14. *Litiasis renal i litogènesi.*

15. *Infecció urinària no complicada. Cistitis. Uretritis. Epididimitis. Orquitis.*

Etiologia. Patogènia. Diagnòstic. Diagnòstic diferencial. Pronòstic. Tractament.

16. *Infecció urinària complicada. Pielonefritis. Abscés renal i perinefrític.*

Etiologia. Patogènia. Diagnòstic. Diagnòstic diferencial. Pronòstic. Tractament.

17. *Tuberculosi urogenital.*

Malalties infeccioses urològiques importades.

18. *Tumors renals.*

Carcinoma renal de les cèl·lules clares.

Altres tumors renals.

19. *Carcinoma vesical i urotelial.*

Epidemiologia laboral i ambiental.

20. *Conceptes patològics i embriològics de la pròstata i del testicle.*

Hipertròfia benigna de la pròstata. Noves aportacions a la fisiopatologia.

Orientacions terapèutiques.

21. *Carcinomes testiculars.*

22. *Carcinoma de pròstata. Opcions terapèutiques. Qualitat de vida.*

23. *Neoplàsies de penis.*

Infecció per herpes virus en l'home.

Malalties preneoplàsiques.

24. *Traumatisme renal i la via urinària.*

25. *Trastorns de la micció.*

Disfunció miccional nemo-esfinteriana.

Bufeta neurògena: supranuclear i infranuclear.

26. *Impotència.*

Problemes de l'ejaculació.

Esterilitat masculina.

Seminaris

1. Nefropaties Tòxiques. Principals medicaments tòxics renals. Mecanismes de toxicitat renal. Toxicitat dels medicaments en el curs de la insuficiència renal. Dosificacions adaptades. Altres tòxics renals no medicamentosos.

2. Infecció urinària. Casos clínics.

3. Pielonefritis. Casos clínics.

4. Prostatitis, epididimitis i orquitis.

5. Hipertensió. Cas clínic d'hipertensió vasculorenal

6. Trasplantament renal. Casos clínics sobre trasplantaments renals. Història clínica i maneig de la llista d'espera.

7. Selecció i utilització de fàrmacs en els pacients amb patologia prostàtica i incontinència urinària.

8. Instrumentació urològica: sondes, catèters, beniqués, drenatges intervencionistes.

Nefrostomies, punció suprapúbica.